

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta este de diez ori săptămână: Mercurul și Banatul. Folia adăuga pe septembrie, decembrie, Răbăita. Prețul zilei este pe un anumit 10 fl. m. c., pe dijumatate anului 5 fl. m. c. care poate fi înlocuit cu 2 fl. pe un anumit 10 fl. m. c. Se prenumește cu costuri impreună, cum și la întâi cincisprezece numere DD. respectivamente. Prețul este „pentru” de circa 4 fl. m. c.

Inscripțiiare de prenumerătune

14

Gazeta Transsilvaniei și Folia pentru minte, inima și literatură pe semestrul alu II-le a. 1852.

Maș treacă aproape unu semestrul de începută cu impregnările edără — singurul acestui diurnal român în totă Austria, și ferrea nevoie — dăspunsă cu neînvinșă indiginită a națiunii de a avea foară întrucătirea unu organu reprezentatoru alu intereselor sale, străluce o viață sperantă de a potă vedea succesorul asediării unei baze de o înaintare mai înlesnită. —

Aceasta ne îndopleacă a invita pe onoratul publicu cititoru și pe totă capacitatele intelligentă năstă, ca fiecare după poteri se contribue la sprijinirea diurnalului acestui cu aceea abnegație, care o pretinde naționala dela totu insul și dela redactione o seceră în mesură încordată. —

Gazeta va essi ca și în sem. I. de 2 ori; Folia o dată pe septembriană în formatul cunoscute.

Pretul pe dijumatate anumit: 5 fl. m. c. pentru provinciele austriace:

Pentru principate și alte terrii estrane: 7 fl. m. c. sau 21 viceri (sfanti) pe 1 sem.

Dela 10 exemplare culise unul se dă gratis.

Se poate prenumera și pela c. r. oficii postali, cu adresa francate.

REDACTIUNEA.

Monarchia austriacă.

Ceva despre literatură în genere, și despre literatură română în parte.

(Urmare.)

Lumea vechiă numeră mai multe popore mai multă seū mai putină culte, quare cunoșteră intrebuintarea serisoră; dar nici unul nu ne a lăsată literatură propriu pene la Eleni. Acești popori născută din diei, plină de entuziasmă pentru totu ce e frumosu și sublimă în lumea ideală și materiale, prequătă a sciută să se folosescă de sciuntia omenirii înainte de dinsulă, pre atâtă s'a strălucită prin producționile cele mari a le geniu și spiritul său. Literatura Elenilor quare trăiesce și va trăi și după ce s'a stinsă ei de pe teatrul lumii, este expresiune curată a ideelor și cunoșintelor ce le au avută, și ieonă credințiosă a culturii la quare a ajunsă. România, și ai lui Marte, invingătorii lumei, și a nemuririi numele prin arme; dar după ce supusseră pe Eleni și străplântura cultură acestora pe pământ română, se făcă luminări și apoteoze a loru, va fi totudeuna documentu securu alu culturei vechi, si fontă nescursă a celei nouă.

După ce cădă colosul imperiului român, orde numeroase de popore selbatice cărieră pământul clasicii alu Greciei și alu Romaniei și vandalismul loru celu ferosu se părea quā ingropându cu totul lumea vechiă în ruine, vră să stergă și urmele culturii ei. În locul ordinului se introducește atunci unu chaosu nedeseurat, în locul luminei se intinse unu intunericu nepetrunsu, și o barbarie grosă se lătă mai peste totă Europa cultă. Abia după unu spatiu de mai mulți secoli în quare domni învălmăsiela, se iviră diorile lumei nouă: poporele quare se assiedără pe ruinele imperiului român și se desmetiră, și suptă influență cea măntuităridă a religiunii creștine începură a se desbrăca de barbarie și a lucha la edificiul culturei loru celei nouă. Dar aceste popore primindu serisore latiniă, se animăgiră ași face și literatură latină, pe quare o scria într-o limbă stricată și barbarisată, și quare mai nu cuprindea altu, de quătă nescă cronică, și gustu, și viatice de ale sănătoru. Pentru qua progresul să înaintește, cultura să se desvolte și poporele acestea să se nobiledie, spiritul loru și trebuie nutrimentu și geniu și impulsione potente, și acești nu potu și alta, de quătă literatura clasica vechiă elenică și română. Dăquă poporele acestea n'ară și imbrăcisiată literatura Elenilor și a Romanilor, cultura Europei de astăzi ară și înărtăciu pote cu miș de an.

Cu ocazia lării Constantinopolului de Turci, mai mulți literari greci și clătă separe quătre appusu, și desceptarii în națiunile europace unu simtu viu pentru vechime și unu gustu nobile pentru literatura clasica elenică și română. Părăsindu-se literatura acea sécd și barbară cu quare să ocupă spiritul pene aci fornici unu sporu, se apriuse în toti unu fociu sănătu pentru studiul antiquității și alu idealeloru celor mară a le vechime. Se desgropări bibliotecile din ruinele sub quare era extruite: scrierile cele nemoibile a le Elenilor și Romanilor scuturare de pulbere, și tesaurul ideelor și cunoșintelor vechimei și reversă cu abundanță influență cea cea făcătoare de bine asupra culturii poporelor noue. Studiile literarei clasice se tractă cu atâta seriositate, în quătă ad-

statutu scriitorii, quarii, apriși de emulatione, imitări cu multă succesiune pe auctorii classici eleni și romani, și scrierile loru potă face onore vechimei.

Dar literatii Europei desperătă în fine de a exprime în tote și totu de una prin stilul loru sublimitatea și frumosetă stilului Elenilor și Romanilor. Fără a părăsi cu totul literatura limbelor morte, se arruncă cu entuziasmu asupra studiului limbelor nove, și acesta a fostă divergenția ea mai fierică și mai naturală ce a luată spiritul pentru progress și înaintare. Fiecare popor iși facu atunci literatura sa natională, și începu a se desvolta după geniu și spiritul său, și după impregnările acelă potintă, quare împingă progressul înainte său și retină statuarul. Cu tote acestea literatura se perfectionează și se înălvă cu anevădă prin copiere și setiere și lumina ideelor și a cunoșintelor se propagă cu mare greutate. Afără tipografiei a fostă după serisore a doa arte divină dăruită spiritului omenescu. Prin tiparul omenirea a făcută o înaintare rapidă de miș de ani: și secpătă pentru totu de una de temere de a mai recădea în barbarie, a căstigări aripa qua să abore și să potă ajunge la celu mai înaltă gradă alături perfectionei celei. Abia una geniu fericită aflată o idei, abia unu spiritu mare descoperire o cunoșintă, și acestea cu iniția fațălului alergă pene la marginile pământului qua pe tote poporele să le împărtășească de facere de bine și bucurare. Dela afără tipografiei și pene astăzi său imbulsită unele peste altele ideale, cunoșintele, inventiunile, descoperirile, și tote încercările spiritului, și progressul unei dile de acum estă mai mare de quătă a miș de ani de mai înainte. Literatura a păsătă paralelu cu progressul, pentru qua său sprinăcă, înălvă astăzi quare națione este mai înaintată, mai desvoltată și mai cultă, aceea are și literatură mai bogată și mai perfectionată.

(Va urma.)

Blașiu, 11/29. Juniu. Domnule Redactore! Publicarea vocabularului germano-romanu, ce ésse in lassă alu Dr. Teodor Stamati Dr. de philosophia și de artele frumose, in Gazeta Diale cu Nr. 30, sunt sigură, că a produsă în publicu unu effectu înbucurătoru, și mai alături în inimile Romanilor. O convictione intimă mă spune, că România iși cunoște astăzi necesitatile și lipsile cu mai profundă simțire de cătă ori cându.

De vomu consideră trecutul și de vomu pretul preșintele afăramu ca nici o națiune nu să făcută celebra, nu să făcută mare, nu să elevată la unu punctu ore care de civilisație, n'a putută da statului ei o direcție prospere și unu filioru plină de speranță, de cătă, cându a pretinută și a cunoștință, că susțină, viața și existinția ei sunt neseparabili de științe, inventiuri și luminarea spiritului, și cându să se convinsu, că monumentul celu mai respectuosu și mai memorabile, ce pote transmite succesorilor, este literatura! — Se nu simu indiferență la vocea secolului XIX, și a barbatilor ale căroru vechieri și sacrificiuri de di și de noptă, ne provoca și ne striga cu animile lăzără „Desceptivative!” — Numai prin încurajarea și respectarea barbatilor literati și cu totul sacrificați pentru binele naționale n'a putută deveni națiunile europace astăzi gloriose. — Abia se publică unu evragiu (opu) a vrănuți autore, și o emulatione generală crește în sănătate individuală spre a preluni și a adora păcăliu autore. — Miș de abonați illi salută. Ce bucurie și ce consolării pentru partea intelligentă și ce onore pentru acea națiune! — Premodă apă și plină de speranță este acea, în care o națiune devine a preluni științele și a încuraja pe literatii nef.

Amu adusă aceste la mijlocul, fiindcă și acestu vocabularu este o pără la edificiul literaturii romane. Ca fructu națională nu ma-

інчоркѣ азъ рекомънда; езъ есте дестжнсъ жъ спадіа сеа, ши таі печесарій де кът с'ар патъ вреде. Білевоїськъ Dni чітіторі а таі репета №. 30 ал ачесті Газете, д'анде се вор ліфіорма фірте віне de терітеле ачесті вокаевларів. Езъ воїскъ а демонстра Опор. п'влік п'яті, къ ачест воївларів се компене din 97 кобе фі октав таре; тінартѣ естъ петѣ (квартѣ), лецивле, карактеріе тічі, опіоне ап-пропе, сей чел таі десъ тіпарів. Купрінде квітеле челе таі візвате ші до конверсацію ачестате; къ о лістѣ de верві переглаці, къ арътаре абревіатів de ценѣ, де регламітатеа дікліадіспілор, компарацівілор, конжигрілор ші фін. тóте челле de лінсъ че се претінд пентр лімба церманъ; хъртія чеа таі алъ філь addesъ дела Прага. De със тіпарів ешіт оньпъ ла літера T ші п'ятъ жъ ліва лівів ессе ші фінітбл.

Domnul авторе, конвінгъндесе de фірреа печесітате, къреіа е свіпъс таі tot Ромъні, атът філіаліорів, ст-діотеле, кът ші пріватъ спре а се перфекціона до лімба церманъ ші пе лъргъ ачест п'яті інтересант, консідерънд къ дірере п'єсідізнес матеріале жъ каре се афъ Ромъні de аічі din кавса евелімінгемор пречедіоді, са ресігнат кіар din інтересъ фатіделор сале, редкънд і преділ пентр Ромъні din тóтъ Австрія дела 24, да 12 доізечері жъ свіпътіре, с'ав 4 ф. 55 кр. т. к. жъ вапіноте, купрінгъндесе ачі ші аціл. — Бані се вор ресіпънд жъ тжіліе DD. коллекторі а пріміреа вокаевларіві.

Ачест вокаевларів діпъ че с'а възват ші с'а ессамінат de D. Ео. Alessandro Ст. Шілвіді, de Оо. капітала ші de DD. Профессорі, са аффлат ші с'а жідекат de чел таі він din кът азъ еніт п'ятъ ачест ші de чел таі печесарій, къ атът таі твіл, къ кът къ лімба діпломатікъ е ачі цермана, пе лінсінд а препітера фіе каре.

Пе лъргъ ачеста, таі рекомъндо Оп. п'влік ші за вокаевларів ромънесе къвінте техніче, п'єс (Неолодіст) таі греле де діделлес.

Нечесітатеа de ачест ворварів се сімте къ атът таі таре, къ кът лімба постръ чере о кълтіваре, ші претінде ти спадіз таі жітісъ ші таі глоріосъ. Преціл лів, діпъ формат есте дестъл de moderat, ad. 2 доізечері жъ вапіноте.

Авторісітѣ din гартеа D. авторе а фі целерале кол-лектор тъ вапісок облігат а фаче вапісокте оп. п'влік ші персовеле ма каре съ се препітере; жъ локъ вапічеп-търії тътвіор авопаділор ва фі жъ Блажів, къ адреса: Нікіфор Глліескъ, жъ каре DD. коллекторі вор адресса пе авопаді ші вапії жідат че вор прімі вокаевларіві.

Пентр пріміреа оствелелор препітерьцідаеі світ ро-гаді Domnii ыртъторі: жъ Златна, D. Протопоп Григорій Міхалі; жъ Алба-Жіла, D. Прот. Абгастів Поп; жъ Сі-вів, D. Пар. Вестеміан; жъ Дева, D. Ніколаї Попіа, про-токоістѣ de черк; жъ Хадег, D. Пар. Філіп; жъ Фъгъ-раш, D. Вікарів Кіріл; жъ Брашов, Оп. Pedasіvne; жъ Сас Регіо, D. Прот. Міхалів Кірішан; жъ М. Ошорхеіз D. Ніколаї Барві, капчелістѣ; жъ Несьєд, D. Вікарів Ма-чедон Поп; жъ Кътіна, D. Іосіф Хосс, контролор ла Шерчепорат; жъ Клажів, D. Прот. Ioanne Negruд (Фе-бете); жъ Mediaш ла D. Teodoră Valerianі, аліас Борзіа, дільвідъторів ла скоба падіонале; жъ Търда, D. I. Сакалай, оротопов; жъ Семілє, D. Ioanе Ловоодъ, адіністратор вікаріале. Жъ Бреев-таре, D. Шандор Романъ, профессор de лімба ромънъ жъ академій; жъ Беіш, D. Георгів Бласів, діректор цітпасіале; жъ Бънат ла Лагош, D. Константін Берчевіял, погарів Орашеві; жъ Верше-дів, D. Веліа Тінк, проф. de теолоці; жъ Оравіца ти-теві, Pezікв Александров, адівікт жідекътореск; жъ Васірова ти-теві, D. I. Берчевіял, Порох; жъ Apadъ, D. Атанасів Шандор, Dr. de Medicінші Проф. de Теолоці; жъ Ti-мінора, D. Іанкілескъ; жъ Добра, D. Ніколаї Кріанікъ, Прот.; жъ Biena, D. A. Папів.

DDлор! Къ тóте къ ну въ въ вапісок, тóтш пе афъл касъ атът de ытітіеітъ, каре се тъ ретрагъ дела свіпъ-перев, къкъ лоіалітатеа Dвістре ші побіль сімдѣ de ажкта ассемені дітрепіндеі фолосітібре ші дівайнтътіре de кълтіра лімбії постре въ ва діспофледі а да тънъ de ажкторів ла спріжніреа продвітві ачест літерарів паді-валѣ жъ ачел град, пе каре жъ терітіеа жъкордъріле ші стіма атът а ажкторелі ші а опілі ачесті, кът ші жъ цепері а орі че дітрепіндеі літерарі. — Съвірісъ прі-теште діпъ жъкредінатаі opdine къ чел таі профінд ре-спект атът съвіріеа DD. авопаді, кът ші ресіпъндеръ діпът ажктора трітітере а есепларілор кът таі квін-діпъ постръл авопаділор, ма а кърор ажктораре се чере-

ресіпъндеръе бапілор, пе каре веді віне-воі аі adresea-и-тъ съвірісъ.

Nікіфор Глліескъ.
Сівії, 16. Lniz. Mai. Ca ч. р. апостолікъ къ ресіп-діпесе прéпаль dia 6. Mai a. к. са ділдірат а апрова ініїндіареа тіні дірекціоні ч. р. de монтаністікъ, сілан-стікъ ші саліпарів театрі прічіпіаты Ardeala ві, ал къреі скаві се філь дефіпт до Клажів; tot одатъ а ші demanda ка оффічіеа ерраріалі тоотаве ші сільване, каре стаі ажк-съв адіністратівна інспекторатілі оффічіліві супремъ dia Baia-таре, се філь свіпъс de аічі дікіло ачесті пів-дірекціоні.

— Аппропіндесе фінеле апіліві сколарів, ділалъ ч. р. гвверненіот тілітаре ші чівіле афъл къ кале а ешітте він портатів, діпъ каре азъ със жіточтескъ шісъ се діпъ ессаміні de матвітате пе ла цітпасійе суперіорі din астъ цірръ. Німаі авітвінгі карі вор діпъе ессаміні къ свічесъ вів щі вор прімі тестіmonii de матвітате, се вор поте прімі ка ажкторі ла веро віверсітате, фак-тате орі акаdemій de дрептві.

Арадъ. Де ділбътъдіреа сорції романілор, таі въртос жъ апіл dia 6 діпъ твіл с'ав скріе ші ар треві съ се таі скріе, пентр къ сімдіреа постръ къ твіл таі таре а фост амордътъ, дікът de одатъ трезжіндесе съ преведем калеа тжітвіреі. Дар съ ну не тірьт de ашіа старе, пентр къ ділцеліціндіа постръ, сокотітъ пе лъргъ а атор паціві, е фірте тікъ, апоі ші ачееа ну п'яті къші а къ-шітіт кълтіра дела елементе стрыне; чі de о п'ятре съ афъл первъні, карі de сльвідіваа постръ фолосіндесе, пе амъдеск къ тътвісіре de фръціетате ші сіфатрі ін-шельтіре; de алъ парте ші романі свіп, каре с'ав п'я прі-чен, с'ав фінд сінгірі фъдарічі ну вор съ орічевъ амъ-діреа; ба de твілте орі воі п'ятіа аша върваді карі пе вълн, фъкънд свіп къ ей світ амічі дівітвірі романілор, ші жъ фапъ се опіл ла орі че пас інтрепінде пе-твілтівіаре, кам п. е. вів — каре фаче вапоскът жъ Кардівіц орі че інтрепіод Романі Ardeala. Де ачі про-він-кавса, къ ну 'огріжіт de ачееа, че падівіеа, дела каре авет віадъ, о чере, жъ, гвверніш аштептъ, тжітвіл о претінде.

Адевър е, къ ла ферічре адевъратъ ну вом ажкіце фъръ кълтіръ дівайнтатъ, пічі ла ачеста фъръ жертвірі філантропічі, фъръ інстітуте віне організате, скобе падіоналі, жъ каре съ прічевъ теперітіа медва, свілетвіл штінді-лор проптсе жъ лімба са пропрі. — Жъ прівінца ачес-та съ ну кредем орішві сіфатрілор стрыпілор, чі din фад-тате лор каре ле фак пентр а лор пацівіе, съ лътп пе-твіл п'ятіе ессаміплъ; — съ ну не ръзітът пе інстітуте а-тата, къ ачеле світ пентр воі стрыне, ші че пе вор да, ну віа фі п'ятіе пентр падівіа постръ; пацівіа (поте діръ преа тързій) ва сімдѣ къ ресіпътеште къ вреа таре каштъ: чі съ не фачет воі дівітвірі інтрітві, ші п'яті фі інвіші, къ дакъ пацівіа жъ прівінца вор п'ятіе дес-віпать, ну естѣ de одатъ ші жъ прівінца кълтіреі дес-віпать, пічі зіа парте пічі алта ну се ва къчері, ші ва ді-чата — а п'ятіе пе ділкредіреа жътвірі фаді, ші аша п'яті-рілі ділпревізате къръдакъд калеа тжітвіреі, вор ресіпънд аштептърі жъ, гвверніш, вор статорі ферічреа комітъ а пацівіе, ші вапіл топарх ва къштіга пріп ачееа свідії со-лізі, крідіочоші.

Брбіа-таре, віде жъ каселе ромъніе прівате дікъ а дічепт а се ставілі ромъністъ, че е спре опіріа лор паітвіа літії, ші Темішора къштігънд, дакъ ну таі твіл. чел п'ятін: о кatedръ de літератвъ ромънъ жъ скобе-цітпасіалі, се пар а фі прічепт таі віое черінгіа тжітві-лі, орі а фі фост таі порокові дікът Apadъ, віде таі tot комітаты е локіт de ромъні, тъкар къ ші Apadъ а фъкет паші п'ятіе ачееа катедръ.

Indіферентістъ, дікъ пе п'ятіеаре, дар таі въртос фапта пасътвівъ, din каре п'ятіе пе'окрідеріа жътвірі фін. п'яті пацівії; світ ашішдерез tot атътіа педечі але віл-твірі, ші дакъ ші ну делов, дар таі тжітвірі вор траде діпъ сене інжігаре; дікъ ачеле tot дікътіві, дар таі таре се п'яті жътвіріа преодітіе меніт спре кълтіра попорвілі; то-тші діррере! дакъ ші діпътіе мірені зії префібржіад роль п'єдіональ „ignotos fallunt“ ш. а.*.) totші таі твілі світ din клерк віповаді.

(Ва дірта.)

*.) Ачі сар п'ятіа амека edidізнеса жъ Klain et Shinkai, п'ятіе ділтора кам п'яті а. 1847 кълесе твілі вапіл пріп акції спре ін-дісіріа тілітвірі, с'ав а кърділор жъ каре а спекват таі inde-зігнат тжітві, ші ін зітві світ ачеле п'ятіе прецзітіе edede о трацеді-вітрезвікъ; ачест опілі Klain діррѣ вілі віа контінса, де брече

Бълг. Тимішбра, 14. Іаніс. Дањъ че Mai. Са джеператвъл ажъасе пе ма 7 брe dim. пе тајвл стънгъл ал Мъръшви, дъксодит фиind de архедчеле гъвернатори в Альбрехт, de Есел. Са фмл. гр. Грънде, към шi de азте тај тајлте авторитъдi тилтарi шi джитимпинат de Есел. Са гр. Корони, гъвернаторъл чије шi тилтаре ал Бълатъл шi ал Войводине, пътъ съ сосиаскъ до Темішбра, поворъл църквата de тоте лімбеле притi пе топархъл съд престе тогъ въ сепнеле челеi тај синчере ваквръ. Дела Кикinda порнi то banderi в de 300 iшi; пе ма сате се ведеа пордi de тръсто, касе шi джгръдитвре декорате въ тот че авеа боменi таi вън шi тај фримос до каселе лор; таска, виватърi, джиншкътврi въ трескърi из ліосия тај пикъри; мiи de дъранi адлерасеръ din тоте пърдиле сире ad въ окнi de джеператвъл лор, жертв. каре ei як о кредитъл атът de таре, въ ачелаш вреа шi поге а ле вшора съртеа шi аi ферiчi пе ачест пътълт. Нела 10 $\frac{1}{4}$ брe diminevda Mai. Са соси дж. Тимішбра. Дањъ штiрле че авет деспре джитимпинареа джеператвъл дж ачестъ четате пътъ джъръл фъръ пiчi о сефiаль. въ Темішореi рiваликаръ въ вън ресълат виар ка вънчала Бъгария. Цеперълитеа, епискоопъл р. католик, митрополитъл Раичич, епискоопъл сърбеск дела Naicad, ма тајдi демптиари аi висерiчей ръсъртene, о сътъ de аристокрадi тајари, тај дж скврт тоте авторитъдiе екклесиатиче тилтарi шi чије аштента пе домптиорiла ма висерiка катедрале р. католик. Да варierеле четъдi Mai. Са шi дж кълекасе калъ; тодi реоресентандi четъдi дж прiшпиръ, еар Бъргъртаистервъл дж салвъл джгръл въвжнт. форте скврт днесъ кът се поге de тъдъвосъ. Де ачi джколо, локвиторi, джихърi, штолъримеа, фетиде костъмате до авъв, въввиеши гранаде, ба виар врвраре de флорi, таска, архокътвра de вакеге, фълфътвра de ватисте din ферестре, Виват, Елиен, Живio из тај авеа капетъ. Се джделеце къ гарнiсона ера de тајт джаширать до линъ. Mai. Са интъръл висерiка р. католик, воде се циоъ Te Deum (Мърiре джтръ че i de със.) Дањъ висерiкъ топархъл джълекънд' еаръш, еши ла пiада de парадъ жертв. мiи de вивате, аичi дефилезъ трънеле. Дањъ ачестеа джеператвъл се ретрасе дж апартътътвъл съд; зратъръ адiнделе de вънъ венiре. Дањъ таcъ топархъл въ сътъ фортификациите. Нела 9 $\frac{1}{2}$ брe сира четатеа фiнд имътътвъл тинтоат, Mai. Са порнi din влiдъ дж влiдъ.

15. Іюн. Астърzi Mai. Са dense съ виар тъна са не-
тра фундаментале да тон тънте грандиоц каре се ридикъ-
лнгърв съ свидреа accedieи ші а бомбардъріи четъціи дн къре-
де 107 зиле. Соленітатеа ші азм фз вна din челе таі рапе.
Тоді солдадіи къді се афль дн Тмшбрa din къді ласеръ
паре да апърареа четъціи дн апіи 1848/9 прйтіръ граті-
фікциите къте 1 галвінъ, корпораліи къте doi ші фелдве-
беліи къте треі галвіні дн авръ; сар оффідеріи трапелор
каре се аласеръ не атвчі дн четате, корпъл de Цепі,
де да рециментеле Страскоaldo ші романо- вапатікъ авръ
опореа de a пржозі да маса днппертескъ. — Даъ че
Mai. Са песте zi висітъ ашезъмінгеле пъвліче, апоі се ра-
віненои а терде ші да театръ, каре ера декорат прекъм-
а невоиев маі фі вреодатъ.

Бъгария. Въда-Пешта. Ка датрецире за къте
дърътъшъръмъ деспре къльтория Mai. Саме а датп. ю
деспре а Са петречере до къпіала Бъгаріе, дескрипът
тъпълъріле фю къре зиле каре към аз врмат впеле двои
антене.

9. Іспіліт се́ра. **Л**и салопе́ле др. Сале архідъчелі Го́бернаторів ай фост зп. че́рвя діа челе таі але́се персóне каре аштента веніреа Mai. Сале а діпперативі. Пела 10% брек Mai. Са сосі. **Л**и твіфомта рецимента́лі съ́д de хвасарши ла трепте фз пріміт de кътъръ др. Са архідъчеса Іде́гарда; еар інтрънд др. салопд фз салютат de кътъръ тóттю союзатеа кв твльть кордіалітате, че́са че тонархъл ре́борсе кв тóтъ грациоситатеа. Дзпъ че damale фзсеръ пре́дентате діпперативі, апоі Mai. Са deckice валья тот в архідъчеса. Петренчереа ачеста фз атът de пльквтъ, докъ-за се джкеій пзтai кв ръвърсатл зіорілор. — Кв тóт ачества діпператъ дзпъ зп. сома екврт пела 5. брек діа а ші порніт ла Кристър, зндє джтімпінат фінд de оффіцір komанды denpindereа артілерії кв фокврі. Двоъ джкеіе реа маневреі Mai. Са вісітъ спіталем Рокс, Миссбл пашіс пале. Каса комітатвлі ші тóтє салеле оффіціолателор, че́рчетьнду престе тог тóтє атърьтателе ші десфъшврънд пзтai о квноштіцъ ші пътвідере др. треві, чи тог одат мі о воінъ таре де а фаче ка аваювріле съ́ тергъ спр.

ділествалареа ші ферічіреа попрөлор. — Пе ла 4 брє сар
фв пржвоз Аппертеек; сёра театр в Ап Бада; серенадъ
шаре в факле.

• № 10. Існів а фост праспівся чел таре ал вісерічей католіче апсане квоскът стопт пітіре де „Жіоя верде“ кънд съпнта сфінтелор се скоте къ літів ші се фак рзгн-
чкоі пе ла алтаре Фъкте жнаidic дп впеле пърді але че-
тъцлор. Амператъл къ тóте авторітъділө пірчесе къ лі-
тія ші стете фадъ ла tot сервіцілә Өзеек. Се креде къ
аечсть сървътбре се діюж астъдатъ дп Бода къ атъта
помпъ, прекъш пітai ла Roma се діне къ mai таре. Ап-
ачееваш зі саръш фе прѣкъ жіппертьеск къ бспеді памъ-
роші. Всѧ тась жіпператъл врмат піт mai de то үнерал-
адистанте ал съх, докълекъ калвя ші се прітвль пріо сввр-
вйле (тахалалеле) Нештей пінтре попорѣ, жотокта пре-
към аре datina атът жіпператъл бът ші алді тетбрї ал-
фапіліе domnіtore а се прітвла до свврвйле Bienei, ат-
текъндасе пінтре попорѣ, прівіод ші овсервънд вим аче-
ста се окспъ къ тревіле сале de тóте зілеле. — Тот
до ачеев зі ал фост сератъ de чаів tot ла архідічеле
Гавердъторія.

Лл 11. Ієнів Mai. Са вісімъ локотенінда церрепі, ді-
рекціяна фінансіале ш. а. Пела 1 бръ дзвѣ amiazi monap-
хъл порні да Цеглед не кард кѣ вапоръ.

Аустрія. Віена. „Велер Црайтвег“ ка газетъ офіціале че єсте п'ятнадцять вп артилерії фінансіарів фортре інтр-ре-
савт. Din ачелаш поі скотем п'ятнадцять датші віншеріч; еардаке ереа съ о факъ чігіторів. Чеі 10 din anі din врть
сокотіді п'ять да 1846 спарев фінансіаръ а Аустрієи жоче-
все а се Лодрента фортре віне. Ап а. 1845 венітвріле то-
пархії ера 160 тіл. 566000 ф. т. к., еар спеселе п'ятнадцять
152 тіл. 855000 ф., прів вртаре рътьсесеръ да віншерів
7 тіл. 611000. Хеі, дар да 1846 спарце революціонеа да
Галлідіа, армата се житвадеште; венітвріле фесесе 164276000
ф., еар спеселе 165106000 ф. т. к., прів вртаре прікосъ
рътасе п'ятнадцять 1130000 ф. т. к. — Да 1847 се тврьврасе
Італія; венітвріле постреме фесеръ 161738000, чи спеселе
тыяръ 168798000 ф. т. к. Лісь че съ везі да а. 1848/9.
Не а. 1848 венітвріле скъзъръ да 121 тіл. 819 тіл. ф. т.
к.; еар спеселе се жілентарь да 166 тіл. 930 тіл. ф. т. к. Ап
а. 1849 венітвріле 145189000 ф., спеселе 270 тіл. 564 тіл.
ф. т. к., адікъ скъзътъпгаз (дефіцит) по а. 1848 фб 45
тіл., еар жп а. 1849 сърі да 125 тіл. Атъта пе костърево-
люціонеа ші рътвоіва. —

Чі пісі кв атъта нв фз дествл. Ап з. 1850 венітвріле
фсерь 180 тіл. 288000 ф. т. к., зъб лись спеселе фпъ
тыаъръ 251 тіл. 181 тіл. ф. т. к; орін үртмаре ла даторійле
статвазі се mai adaoce алт скъзътънг de 71 тіл. ф. т. к!

Cronică străină.

Італія. Рома. Цепералвл Іштіпърді ла 4. Іспів
пе ла трѣпеле французешті че с'афль гарпіонате дп Рома
победе флатвре дпподовіте кв вултврл. дп піада Ваті-
кань. Кв ачеасть окасівле ел цінк о кевжнтаре сървъто-
реаскъ, дп каре зісө дпгре алтеле: „Пріцвл Преседінте въ
дете дпапоі еаръш вултвр. Чине е ачела каре съ вреавіл
аттака? Каре dio пвтеріле din аффаръ съ філь іштіквл
Франде? Тоте армателе Европеі апъръ ачелаші дірентѣ,
тоте стаў гата а се вате дппрезъзъ пентръ ordine іші пе-
тръ Ферічіреа попорелор. дпперъторл Наполеон а врст
съ філь еровл, еар Пріцвл Преседінте, фъкторл de вінє
ал севвалвлі съд!“ — Кевжнтареа се пріїмі кв ентсіастмъ,
апоі се дпнрдіръ таі твлте декъръдівні французешті
іші папалі, іші соленітатеа се фіні кв петречері дп каса
цепераделкі Ішті.

Франца. Паріс. Лотреєвдіспеа, пептре че Л. Наполеон пв прокіамъ філіпівіл філіпфоль чел таі таре інтересъ. Німене п'я вітат ворвеле адресате кътре авторітъ-ціле жадекъторешті кв окасіспеа депнореі жарътътві, орін каре Л. Наполеон се філіпдішъ ка „Моштеніорѣ ал Філіпівлі“. Того органеле болапартістіче пъпъ таі дъ-пъзі зівеаі кв вп глас, къ прокіемъцівоеа Філіпівлі есте о „печессітате.“ Пе къод льтвеа вредеа, къ французіи філіп'о дімінеаэдъ къод пв гъпдеск се вор дештента din comu кв вп Філіпів, се помені кв о поть фі „Монітор“, філіпонтра зіселор din аітв репедіте але жарпазелор болапар-тістіче, къткъ Філіпівл пв е печессітате. Че съ фі къ-швнат асть старе пе валев Філіпівлі, се Лотреевъ біте-ої? Вре о темере de філіпогрівіре інтерпъ din партеа во-порвлі француз, ба; ачеста акті се афль філіп'о амор-деаль політкъ, дакът пв прокіетареа Філіпівлі, чі вер-че акт ал гъверівлі ел 'лар оріті кв таре апаті! Де

всъ сеатъ дар къ ачеастъ попріре тревъ съ вълъ беля ачеевъ аттівъ, че зіче Timec, (къмъ ат бедсъ ші той Атпремеріи din връзъ а Газете) къ ар фі лятъ пътъріле діо аффаръ пентъръ къод пепотъл съар дичерка а контінза врео династъ волапартістъкъ диченътъ de гриз.

Ачеастъ дескоперіръ а лві Timec къшъвъ пътъл им пресінне до тавъра волапартістълоръ, докътъ се сокоті де тревълъ, за Моніторъл се репетезе пътъл пентъръ а кътеабъ, къмъ Л. Наполеон пътеште пътъл симінте де паче кътъръ статъріле стрыїне, къ проікієтъцівое атпремерілі фінд промлематікъ, пъ есістъ пічі во въвѣлътъ пентъръ каре съ се фі коаліатъ вар пътъріле, ші къ пріпъріле челе че зіче Timec деспре атаре коаліцівое въз е де кътъ пътъл о пъскочіръ жираплістъкъ.

Жираплеле стрыїне лвъръ ачеастъ дementі фікетъ лві Timec, де чеа че пітъе съ філь, ad. de о адевъратъ ретірадъ тімпірапеъ а волапартістълоръ; ділъ ачеастора пъл вені ла сокотеаль, ка съ тревълъ de фікоші, чи ка съ арате кврацъ еші Гр. de Касаніак къ въл артікъл діл Констітюціонал, діл каре, пе кънд діл прівінда Спание се жвръ къ Франца, предвидъл Andenendiodа пропріръ, штіль съ респектезе ші а авторъ стате, тот ділтъръ ресфларе амеріндъ пе Белців, къ, дакъ діл вътърі департаменте пе се вор алеце дептаді діл селъ консерватів, чеа че діл Белців ар фі дептаді олвъсъдіоналі, апоі гаўрніл французъ ва опрі ділпортареа діл Франца а тай твлтор артікъл de пегодъ din Белців. Жираплеле семіофічалі велчіч зісеръ, къ ачеаст артікъл din Констітюціонал, пріпъріле се ділтъръ Белчілі алецере de дептаді, пъ се пітъе съ еспрітъ істеніцівіле аті Л. Наполеон; чи ачела еші пътъл о гасконадъ de але аті Гр. de Касаніак — щаста еші пъскют діл Гаскоа. — Че фаче Касаніак? респібоде, къ артікъл аті, інспіратъ фінд кіар de Л. Наполеон, еспрітъ къ адевъратъ істеніцівіле капълъ Франде. Къ ачеаста ел котаромісъ пе Л. Наполеон, ділкътъ Моніторъл тревъл се есе съ декіаре, къ пъ пътъл ачел артікъл, чи Констітюціонал ділтъръ пъ реоресентеагъ істеніцівіле гаўвернълі, каре п'аре айт орган аффаръ de Монітор. Гаўдіці къ Касаніак ва фі тъкътъ ділъ ачесте? пічі дікет; ел ретасе тот пе лъгъ въререа са, — Кемъ съ се еспліче ажът ачесте контръзічери, ділтъръ Монітор, орган аффіюс ші ділтъръ Констітюціонал; каре вар се кріде а фі трекеа чеа дікетъ аті Л. Наполеон? Чел че ділі въ адъче амінте, къ, дікетъ de 2. Дек. Л. Наполеон порвъчъя лві Верон, педакторъл Констітюціоналъ, ка съ скръ артікъл, діл карі се зічеа лвъръ, китъ п. е. а фост респібліреа вътълъ вълвърсале, деспре каре міністри съ пъштилъ пітіка, ші пе каре апоі ле дімініа пріпъ Монітор, ші къ діл челе ділъ връзъ Верон авъ дікетъ, вар пъ міністръл Фоші, лесве ділі ва да респібліе. Din тобе се веде къ Л. Наполеон ажът ділі акоопере політика са din аффаръ къ ачел въл ділтълекъ ші пепътрансівіле, китъ ділкътъ de респіртътъра de статъ ші о акооперісе пе чеа інтеръ. Кътре ачесте політика се въртвеште de вълоската зікалъ аті Талеіранд: „Ворвеле с'а дат отвълі пентъра съші асновълъ въдетеле. —

Търчіа. Mai de твлъ време пріпъ астъ царъ, ділвътъръл de тілъръ, въл попъ каре, пріпъ опредічеле сале че дінъ бре ділтреці, фанатісеазъ пе попор діл інтересълъ партідеі папістічеса с'а китъ се пътеште, ортодокс, ad. чеа ресеши. Къвълътъріле сале світълъ піліе de влестетъ, ші ділжіврътърі дікотра філіпілъ Cinod, — къчі гречі чеа ортодоксі пер есчеледіам пъл вълоската спретадіа патріархълъ din Константінополе діл вісеріка церкви лор — діл коптра челор де елъ релігіоне, ші дікотра твлъріл Domnілор ші ділперацілор Европе аффаръ de ділперацілор Nіколае. Врънд гаўрвъл се пітълъ тѣна пе агітъторъ, ел скъюз din тѣнілъ жандармілор ші гаўсі адъпостіре ла локбіторіи din Maina. Епіскопъл д'ачі, din простіръ, с'а, чеа че е тай провавіл, din кадетъ ка съ рескобе вържъл пе тот попорвл Mainei, — діл ділфъцішъ maineілор къ ворвеле: „Ачеста ешіе тръмісълъ лві Democresie, пе ділъл съл аскілтаді. — Пе тотъ зіба вінъ вълвърілъ ші стафете ла Атена дела авторітъділе din пітівъл ділвътъ, карі ділчіпдазъ къ ешаре перікъл, китъкъ mainenії рескобаді се вор върса престе tot Пелопонесъла вълвъстеле. Ажъвъл ділреава пілъ ачі, діл філе міністерій, ші амінте чел de рескоба, Спіро Mіlos, къпнъ вълпеште се вълвъ конструїлъс а трімітъ въл пітър рідісъл de солдатъ ка съ пріпъ пе опредікатор. Пе кънд тобе жираплеле, фъръ есчепдівне осжіндесъ пе ъст опреді-

каторіе гросян, пітіві „Леон,” органъл партідеі папістічеса, ресеши, чиктіт ші ділтрецінъл de міністрия de рескоба ла вълъръ фервіоте. Mainenії тръмісълъ о пітівълъ ла рефеле, ка лор съ пе же таі трімітъ пітіві, чи съ ле діа пітіві китъ аваевъ пе тжіловъ дітіріе търілор (sic).

А сіа. Кіна. Хонконг, 23. Апріл. Історіїнгіл кінеземітъ венпрісъръ чататеа Niehan; ділъ о пъръсъръ пентъръ о конгревілъе марціале de 30,000 тақарі. Девлімілрелъ кавса історікілъ пеесте тог пе прае терце віне.

Карте персекіт бре.

Пентъръ черчетареа Фігарілъ, Тріца Макавеі, каре пріпъ Ч. ф. трівінал педенсіторій din Алва Кароліна пентъръ кріма атпіндіріл къ дітермініціоне din 27. Февр. 1852 ешіе декларат demn a се сапівое інквісіціоне крімінале къ прісбре діл фіръ.

Ділъслъ ешіе пъскют діл Diomai, черкълъ Алвеі Кароліні, de 40 anni, певіт, ла трапъ таре ші гро, стътъръ de тіжлок, фацъ вскъчібъ аль, пъръ ші спрічепеле галвіне, фріліе латъ, пасъ таре, гвръ пропорціонать, ворвеште пітъл рошъпеште. — Ешіе а се кавта, афльндесъ а се ареста ші а се юкъорта с'а ла оффічіе політік таі авропе, с'а ла ачест трівінал. Алва Кароліна діл 27. Февр. 1852.

Ментвергер т. пр.

Карте персекіт бре.

Пентъръ фіцітівъл Іон Даіка, каре пріпъ конклавълъ трівіпалълі жадідіале din Алва-Жіліа de 28. Февр. 1852, №. 653, ешіе трасъ съвъ черчетареа крімінале къ прісбре діл фіаре пентъръ кріма de сікаріатъ.

Німітъл ешіе din Алташ - Селіштеа, черкълъ Девеі пъскют, de релігіе певіт, 30 de анді, ділсврат, фъръ коні, ла треіеште къ содіа са, кавторъ ла вісерікъ діл се пітівълъ сатъ, діл статъръ дівалт, de котакціа трівілъ рошъстъ, аре пъръ пегръ, образъ лъгъръдъ, огі пегрі, пасъ пропорціонат, ділтъ въсемене ші гвръ, тѣстаде пегръ, ворвеште пітъл рошъпеште. — Semne deosesivite: жиътътъ діцетълъ челлъ шаре ла тъна стжілъ пъ о аре.

Ачест фіцітівъл ешіе de кътат, афльндесъ, de прісбр, ші с'а аічі, с'а ла чеа таі de апоропе дерегъторіе політікъ de трапенівъл. — Ментвергер т. пр.

Карте персекіт бре.

Пентъръ фіцітівъл Maria Raportianе, аїас а Модзлавъ каре пріпъ конклавълъ ч. р. пров. Форд жадідіале крімінале din Алва-Жіліа din 27. Іанваріа п. 1852, №. 1030, с'а афлат демнъ сіре інвестігареа крімінале къ ділісбре пентъръ кріма de фіръ.

Ділъса ешіе пъскютъ діл Rapoldъл таре (Nagy Rapold) съвъчеркълъ Кемендълъ, dictriktъл Алвеі-Жіліа діл Трансіланіа, ка de вро 40 anni ла върстъ, de релігіе греко-католікъ, пемърітатъ, сервіторе, de о вѣртбъші ші котакціа констітюціоне а трівілъ, de статъ тіжлокъ, ка образъ рошъд рошъ, огі врвніді, перъл блондин, пасъ чеваші діл се ковоіат, гвра пропорціонатъ; ворвеште рошъпесче, а десертрат дікъ діл 7. Ноемв. 1850 din сервідівъ дела Са-твілъ Вевер din Дева фъръ а се счі зіде?

Мемората ешіе de персекіт, ші ла кас de афладе съ се ескортезе ла ачест ч. р. форд жадідіале с'а ла чеа таі de апоропе оффічіе політікъ. — Ментвергер т. п.

Конвокаціоне едіктале.

Ч. р. трівівалъ черк. din Алва-Жіліа провоіе пе тоді ачеіа карі эш чева претенсіоне ла тасса фостълъ ч. р. кор. сіліаріе крімінале діл Галідіа ші преседінте ал трівівалълъ пепале din Алва-Жіліа Іоанне Фюдіш, каре репълъ діл 28. Окт. 1851 діл С.-Ст. Шіорзъ, dictr. Odorheівъл, лъсънд ділъ сене тестамент, ка пе зіба de 18. Август 1852, ділкътъ de аміазі ла 10 бре съ се ділфъцішеге, с'а с'ші трімітъ діл въчє пълъ атвчі діл съвътърае са пегрівъе, алтшіотені, фіршіндесъ тасса пріпъ рефіреа конвегіціе-лор, пе ле тай ретъніе айт чева de а претінде діл діртъ діл деснітпораре.

Дела ч. р. трівівалъ черк. din Алва-Жіліа, 22. Маі 1852.

О фаталітате пе а атънат рехледереса — ші еспедіреа Газетей ла тілъ съвъ. Ерореле вжржте діл ділітійніареа de прензтъръшівне діл №. 43 ділреантъле din №. ачеста. —